

**Стенограма от заседание на Обществения съвет по отбранителна политика на
07 февруари 2014 г. на тема „Принос на неправителствените организации за военно
патриотичното възпитание на младите хора“**

Водещ: Добър ден на всички. Г- н Министър, уважаеми госпожи и господа, скъпи гости, добре дошли в зала тържествена на централния военен клуб, можем да обявим началото на поредното заседание на Обществения съвет за отбранителна политика, тъй като според броя на регистрираните участници и представители на организациите участващи в този съвет, има кворум. С дата 01.02.2014 г. бяха регистрирани общо 17 организации, заявили желание за участие в днешното заседание. Съвсем накратко нека да припомним още веднъж тематичните направления, по които се очаква да протече днешната дискусия: „Приносът на неправителствените организации в сектора за отбрана към военно патриотичното възпитание“, „Предизвикателствата на глобализацията, миграционните потоци и мултикултурализма на националната идентичност и патриотизъм“, „Необходимостта от модерно военно патриотично възпитание като компонент на националната и формиращата се общоевропейска идентичност“, „Цели , обхват, съдържание и продължителност на военното обучение в училищата и университетите“, „Връзка на военно патриотичното възпитание с други форми и структури на обществено полезна и безвъзмездна ангажираност на младежите, младежки доброволчески структури“. Умишлено припомним тези тематични направления, защото нашите очаквания са да се придържаме към тях, с цел, за което предварително се извиняваме да поддържаме един делови темп на дискусията, знаете, имате възможност да излагате своите становища в рамките до 5 минути. Ще бъда принуждаван да прекъсвам всекиго от вас, тогава, когато се излиза от този лимит. Предлагам да стартираме, г-н Министър началото на дискусията като предоставим в началото думата за встъпително изказване на министъра на отбраната Ангел Найденов.

Ангел Найденов: Господа адмиралите, генералите и офицери от запаса и резерва, уважаеми дами и господа, аз като своеобразен домакин и инициатор на това обсъждане, ще помоля да ме извините, няма да се включа в петте минути на изложението, но това е една тема, която си признавам, не просто ме изкушава, а тема която смятам за изключително важна и ще очертая и рамката и онова, което до този момент и онова, което в някаква степен е стартирано от министерството на отбраната.

Разбира се първо ще започна със това, че имам удоволствието да ви приветствам с добре дошли на поредното, но първо за тази година заседание на Обществения съвет. Аз си давам сметка, че през последните години, когато се говори за отбрана, най- общо казано, в центъра на вниманието, преобладават най- вече въпроси като участие на въоръжените сили в операции, трансформация, реформи и модернизация и инвестиции, състоянието на въоръжението и на техниката, освобождаването от излишни имоти, сделки

и социална политика, възнаграждения и условия за пенсиониране. Често пъти тези теми се разглеждат в контекста на вътрешнополитическата обстановка, понякога попадат в злободневните новини, а по-ясно казано и по-често потъват в потока на ежедневната информация, освен ако не са свързани със скандал. На тази първа за годината дискусия, обаче ще продължим, разбира се разговорите по изключително важна тема, тема която е и предпоставка за формиране на национално достойнство, а в някаква степен и предпоставка за развитие на отбранителните способности. Тема която през последните години не като че ли, а е встрани от фокуса на обществения дебат и тази тема е военно патриотичното възпитание и на младите хора и по принцип. Днес сме заедно, за да говорим не само за това какво ние правим като министерство, но и какъв принос биха могли да дадат ангажираните с въпросите на отбраната организации на гражданското общество. Аз лично разчитам на предложенията на всички вас, още повече, че тук на масата стоят хора, които са с богат и респектиращ професионален опит и познания. На практика темата за военно патриотичното възпитание дълго време отсъстваше и продължава да отсъства от дневния ред. Необходими са ни решения и действия, осъзнати като необходимост, добре обмислени и приети с висока степен на съгласие в обществото. След предприетите стъпки на министерството на образованието и науката и при пълното им съдействие, занятия вече се водят в 2267 средношколски паралелки от 9ти и 10ти клас като имам сведения, че десетокласниците проявяват по-голям интерес към тази специфична материя. Ръководители на занятия са 660 военни и цивилни служители от структурите на централното военно окръжие, както и военнослужещи от въоръжените сили. Държа да отбележа, че за този свой труд те не получават допълнителни възнаграждения. Вярно е, че напоследък се заговори за военното обучение във висшите и средните училища, особено покрай приетата миналата година Наредба и условия за разкриване и осигуряване на дейността на курсове по начална и или специална военна подготовка във висшите училища и за подготовка на учениците в средните училища. Буквално в първият работен ден на настоящата година подписах заповед, с която е обявен каталог на курсовете по начална и специална военна подготовка за 2014-2015 г. заповедта е публикувана на сайта на министерството. Във военната академия и във висшите военни училища ще се провеждат курсове по начална и специална подготовка, а в гражданските висши учебни заведения ще могат да се провеждат и курсове по специална военна подготовка. В началната подготовка ще се изучават строева, тактическа, огнева подготовка, действия при терористични актове, ядрена, химическа и биологическа защита, опазване на околната среда, инженерна подготовка, спасителни и евакуационни дейности, оказване на първа медицинска помощ, а специалната военна подготовка ще представи допълнителни знания по огнева, тактическо специална свързочна и морска подготовка, оцеляване, топография, топогеодезия, ориентиране и общовойсково разузнаване. Курсовете по начална военна подготовка ще се провеждат от началото на месец юни до началото на месец септември, успешно завършилите подготовката ще могат да бъдат вписани във военния отчет. Очакван до края на април тази година висшите

учебни заведения в страната да ни изпратят заявки за обучение на техни студенти в тези курсове, в настоящия момент интерес за военна подготовка е заявен от НСА и техните курсове са включени в каталога. Разговарях с министър Клисарова, тя ме уведоми, че в този момент още три висши учебни заведения са проявили интерес за въвеждане на тези програми. Моля да имате предвид, че независимо от ограниченията в нашия бюджет, разходите за тези курсове също са за сметка на министерството на отбраната. Друга посока за съвместна работа е да популяризираме обучението във връзка със значението на военно патриотичното възпитание за развитието на най-важния компонент в отбранителната система и за отбранителните способности и това са хората. Тук също разчитам на вашите послания, идеи и помощ. През последните близо две десетилетия и половина коренно и необратимо се трансформираха и нашите икономически, политически и обществени отношения. Не само България се променя, променя се и целия свят. Стратегическата среда е различна, но не е станала кой знае колко по-сигурна и по-стабилна. Промените засегнаха естествено и отбраната, а с това и обществените възприятия, нагласи и очаквания. Вече шест години имаме и професионална армия и новите предизвикателства изискват съответно подход и отговори, а не мълчаливо подминаване. България вече 10 години е член на НАТО, 7 години изминаха от присъединяването ни към ЕС, страната ни е неделима част от Обединена Европа, освен националното гражданство, ние сме граждани и на ЕС. Днес пред младите българи има много повече възможности и пред тях ще се разкриват и още повече шансове, естествено всичко това формира новият мироглед и ценностна система. Въпреки че глобализацията, интеграцията и мултикултурализма откриват нови възможности пред всички нас, те както и всички исторически процеси съдържат и своите предизвикателства. Изправени сме както пред нови и асиметрични рискове и заплахи, така и пред предизвикателства за националната идентичност. Именно на тях трябва да отговорим като държава-член на ЕС и на НАТО и като просветена нация със хилядолетна история и европейска културна идентичност. Членството ни в международните съюзи и организации не изключва патриотизма и ние като министерство продължаваме да мислим и да работим в тази посока. Да обсъждаме значението на военно патриотичното възпитание едва ли е необходимо. Разбира се като говорим за патриотизъм според мен трябва да разбираме просветения патриотизъм, изключващ насаждането на нетърпимост и омраза към другите и като добавяме военно не означава, че се готвим за милитаризъм на програмите и обучението. Това което си мисля, че трябва да разбираме е възпитание, което дава познание и е източник на няколко неща: първо на национално достойнство, родолюбие, гордост, самочувствие; второ на познание за военната история, военната слава, героите и паметните за българската история и армия места и битки; трето – на представа за това какво са въоръжените сили и българската армия, какви са задачите им, как участват в общите усилия за постигане на сигурност и на стабилност, какво е въоръжението на българските военнослужещи; на следващо място- минимум знания и базови умения за реагиране при критични и кризисни ситуации и различна война: например- терористични

нападения, природни бедствия, промишлени аварии. Няма да скрия, че като резултат очаквам да стигнем и до допълнително мотивиране на младежите да кандидатстват във военнообразователните учебни заведения или да постъпват в професионалната армия и не на последно място, разбира се, да постъпват в професионалния резерв за попълване и окомплектоване на резерва на въоръжените сили. На институционално равнище това възпитание не може само да е отговорност само и единствено на Министерството на отбраната, необходима е ангажираност на различни държавни и местни структури, които могат да допринесат за тази кауза. Военно патриотичното възпитание не може и не трябва да бъде кампанийна и инцидентна проява, а следва да е постоянен процес, в който да бъдат ангажирани както държавните институции, така и обществото. Според мен именно тук е и незаменимата роля на неправителствените организации, военно патриотичните съюзи, поради което наистина очаквам една съдържателна дискусия. Онова което ни е необходимо и в което виждам смисъла на днешната дискусия е да говорим, да обсъждаме и да обогатяваме формите, чрез които да се реализира този процес, средствата и тяхното съдържание. Да дам пример, който в случая не засяга, но включва разбира се военните медии, и още освен безспорната роля на Националния военно исторически музей, в различни посоки, включително и в популяризирането на богатата ни история и славно минало, освен безценните експонати, които се съхраняват в него, той е и незаменим източник на различни прояви и инициативи. Днес откриваме така нареченият интерактивен кът за деца от 3 до 12 години, програмата МИГ „Мислители, изобретатели, герои“ , откриваме обновена експозиция и изложбена зона със съвременни изделия на българската отбранителна индустрия. Ето ви няколко конкретни примера за начина, по които може да се реализира този процес. Едва ли е необходимо тук да споменавам гостуването с експонати, изложби, отворените врати, не бива да подминаваме ролята на националната гвардейска част, включително с нейните спектакли и изпълнения. Според мен лидерска позиция в лицето на Националната гвардейска част, но разбира се не бих искал да отнемам възможността на всички да направят предложения и съответно своя коментар. Благодаря ви за вниманието

Водещ: Благодаря Ви, г-н Министър за това встъпително изказване, което ясно очерта и зададе параметрите на предстоящата дискусия. Преди да продължим нека да кажа , че заедно с министъра тук е част от основния екип, който работи по организацията на това заседание на Обществения съвет по отбранителна политика. Тук са съветниците на Министъра на отбраната: Галя Такева, г-н Георги Хараланов, Лора Ангелова, заедно с нас е и заместник изпълнителния директор на Изпълнителна агенция Военни клубове и военно почивно дело – Ивелин Николов. След малко той ще направи презентация, искам да благодаря преди това за присъствието на нашия гост представител на Министерството на образованието г-жа Анелия Йотова. Преди да продължим с представяне на вашите становища нека да дадем възможност на г-н Николов за неговата презентация.

Ивелин Николов: Уважаеми г-н Министър, господа генерали и офицери, уважаеми госпожи и господа ще се опитам много кратко да представя няколко идеи за партнирането на Изпълнителна агенция Военни клубове и военно почивно дело с неправителствени граждански организации и с особен акцент партньорството в рамките на идеята за по-ефективно и систематизирано военно патриотично възпитание сред българското общество. Ако техниката задейства всеки момент, защото преди малко спря, това ще тръгне – Да. Няма да губя времето ви с подробности. Първо ще кажа, че ние виждаме партньорството с гражданските организации в три направления на агенцията:

Първото е превземане на управленските решения от страна на Агенцията. Второто е при предоставяне на база за дейност на неправителствените организации. И третото направление е при реализация на съвместни проекти, свързани с военно патриотичното възпитание.

По няколко думи превземането на управленски решения не е тайна. Повечето от вас знаят, че в момента основните решения, свързани със социалните дейности в Министерството на отбраната се вземат задължително в партньорство с гражданските организации, дейността на социалните кухни, нашето намерение е от тук нататък разширяване на тази дейност. Първо по промените в нормативните документи, които предстоят ще ги правим изключително в тясно сътрудничество с граждански организации. Предстоят промени в Наредбата за дейността на военните клубове на Министъра на отбраната, Наредбата за военното почивно дело, Правилника за културно-художествените и творческите дейности във военните клубове, Правилника за организацията на дейността и разкриването на социалните кухни, Правилника за дома за ветерани в Орешак и всички нормативни документи ще бъдат изцяло съобразени с предложенията на гражданските организации. Това разширяване е и пряко свързано с обсъждането с граждански организации, което започна на новите форми дейност във военно патриотичното възпитание и предстоящата за стартиране Национална програма „Родолубие“. По отношение на предоставените база за дейност, много актуално, след като преди един месец бяха публикувани промените в Закона за отбраната и въоръжените сили, всички граждански организации вече имат своите искания по отношение член 226М за предоставяне база за дейност. Вече в изпълнителната агенция е събрана база данни за възможните помещения за гражданските организации, които в момента агенцията стопанисва, такава база данни се прави от дирекция Инфраструктура на отбраната. В рамките на този месец ние очакваме до средата на март предложенията от всички граждански организации какво им е необходимо. В тази връзка вече е изготвен проект за заповед на Министъра на отбраната за страната, за да бъде допълнено като нашата молба още веднъж я повтарям да не искаме помещения град по град, а с един акт на Министъра на отбраната да бъдат предоставени и с основната наша молба към всички, ще има такова условие, тези помещения да се ползват по предназначение. Идеите помещенията да се превръщат в търговски центрове няма да бъдат регламентирани. Няма как тези помещения

на Министерството на отбраната да се ползват за нещо друго освен военно патриотичното възпитание и дейност на съюзите. И в третото отделение, на което ще отдели малко повече е реализацията на съвместни проекти. Първо подготвяме проект за Наредба на Министъра на отбраната, той е готов, който има два основни елемента, първият е традиционното финансиране на дейности по Годишен план на военно патриотичните и граждански организации, който съществува и в момента в едни ограничени финансови средства и второто : стартирането тази година на Национална програма „Родолюбие“ за военно патриотичното възпитание. Какво представлява Национална програма „Родолюбие“? в рамките на 3-4 минути. Първо тази програма е инструмент за военно патриотичното възпитание на младите хора и за социалното време и отдиха и свободното време на военнослужещите и техните семейства и дейността на военните клубове като и на военно патриотичните съюзи и запасното войнство. Нейното основание е стратегията Национална сигурност на Република България. Какви са средствата за дейностите- те пак не зависимо от определените рамки се осигуряват в рамките на бюджета на Министерство на отбраната за всяка една година и се регламентират в зависимост от възможностите на бюджета. Право да кандидатстват с проекти по програма „Родолюбие“ ще имат организации, регистрирани в обществена полза като юридически лица с нестопанска цел , които имат в предмета си за дейност дейности свързани с родолюбивото, патриотичното възпитание в партньорство с Гарнизонния военен клуб и Военноморския клуб от където кандидатстват. Програмата ще работи за подобряване качеството на живот на военнослужещия и свободното им време , но както и трудова реализация на напускащия армията , консултантски услуги, придобиване на ново знания и компетентности, военно патриотичното възпитание на гражданите, младите хора, възпитателни социални, културно- художествени дейности, които ще допринесат за социално- икономическото развитие на страната ни като член на ЕС и НАТО. Какви са стратегическите приоритети? Те са пряко свързани с приоритетите и националните интереси в стратегията. На първо място- съхраняване и развитие на националната идентичност и изграждаща се на основата на единно гражданство между всички граждани на територията на страната. Основните направления, които ще бъдат финансирани е популяризиране на дейности за военно патриотичното възпитание, самоорганизиране на офицерите и сержантите от запаса и резерва и други граждани, насърчаване на инициативи, популяризиране и мултиплициране на добри практики на гражданска активност, сътрудничество на граждански структури с военни клубове, участие на младежи и граждани във военно патриотичните организации, умения за работа в мултикултурна среда, толерантност и разбирателство, работа в мрежа, обмяна на опит, популяризиране на работа с книги. Вторият приоритет развитие на образование, възпитание, наука, в духа на националните и общоевропейските ценности – няма да чета подробно всички приоритети, цяла програма ще бъде предоставена на всички военни патриотични организации и други неправителствени организации, които ще бъдат обект на програмата. И третият основен приоритет е гарантиране интегритета на българското гражданско общество. Кое е важно да се знае- целевите групи,

военнослужещи цивилни служители на армията и Министерството на отбраната и техните семейства, офицерите и сержантите от запасите и резерва, деца, младежи и граждани от общините, в които има Гарнизонни военни клубове и съседните им общини, членове на военно патриотичните съюзи и други родолюбиви граждански организации. Териториален обхват- програмата ще се реализира на територията на цялата страна, но това което е важно да се знае от военно патриотичните съюзи и другите граждански организации, които ще могат да кандидатстват е , че проектите, които ще се реализират в рамките на бюджетните години са разделени на 4 зони. Първа зона – национални проекти, в рамките до 45 хил. лв., втора зона- проекти на територията на райони, запланирани или на родовите войски до 40 хил. лв., проекти, с участието на гарнизонни военни клубове, където има военни формирования и голям брой запасни до 25 хил.лв. и проекти в други военни клубове до 10 хил. лв. Това са реални проекти, които съвместно ще реализираме с гражданските организации. Програмата се дели на 2 части. Подпрограма „Инициативи и кампании и военно патриотично възпитание“ и подпрограма „Мрежа от армейски културно- информационни центрове“. На първата подпрограма специфичните ѝ цели са дейности, свързани с кампании на общинско, областно и национално ниво, изградени на клубове по военно патриотичното възпитание, нови форми за придобиване на знания и опит във военно патриотичното възпитание, отбелязване на бележити дати в българската история, нови форми в сферата на работа на възпитанието. Мрежата от армейски културно- информационни центрове, пакет от дейности във всички центрове, подкрепа, дейността на окръжията на набиране на кадрови военнослужещи, родолюбиви информационни инициативи, културно-художествени дейности, възстановяване в нова форма на военните библиотеки в страната. Информираността във възможностите, възстановяване и отпих, популяризиране и разширяване кръга на обхванатите хора и организации. По тези проекти гражданските организации ще могат да излъчват собствени екипи, които да реализират тези проекти и на базата на тези проекти те да участват пряко в партньорство с държавата във военно патриотичното възпитание на страната. Направих го накратко. Програмата с целия обем от документи представлява над 200 страници. Надявам се за в бъдеще да можем да работим съвместно. Благодаря ви за вниманието!

Водещ: Благодаря Ви г-н Николов. Сега можем да продължим дискусията като предоставим думата за представяне на вашите становища. Установен е ред, който изцяло е съобразен с реда, по който е заявявано участието в този Обществен съвет и са депозираните съответните становища на организациите, които представлявате. Най- напред предоставяме думата за представяне на становище на ген. Топалов от Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва.

Ген. Топалов: Благодаря. Уважаеми г-н Министър, уважаеми колеги, уважаеми дами и господа. Действително становището на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва беше предоставено на организаторите и с чувство на удовлетворение заявявам, че в изложението на вашето изложение г- н Министър са намерени всички наши

представени 10 пункта и вие фактически отговаряте на всички въпроси, но аз искам все пак да се спра на някои акценти в дейността, която Съюзът изпълнява и това, което трябва да направим. Преди всичко Министерството на отбраната с военно патриотичните съюзи, с обществените организации има голяма програма и това, което беше изложено в новата програма действително трябва да се реализира в пълния си смисъл. На какво, обаче искам да акцентирам първо вниманието? На първо място, за да се получат тези желани резултати, които Вие казахте, изложихте, на мен ми се струва, че трябва да се направи един пълен синхрон между Министерство на отбраната, Министерство на образованието и науката, Министерство на вътрешните работи, Министерство на културата, Министерството на младежта и спорта, БНТ, БНР и всички местни средства за масова информация и да се направи така, че да се търсят военно патриотичните организации и по места. На второ място- Министерство на отбраната и военно патриотичните съюзи имат много добра практика в тази област – патриотичното и военно патриотичното възпитание и като пример ще дам дейността на , вече около 40 години, съществуването на специализирания ученически батальон в град Панагюрище и в град Стрелча, международният спортно- демонстративен център „Дако Даковски “ във Варна, клубовете „Приатели на армията“, които бяха разгърнати в цялата страна, които не са умрели, г-н Министър, тлеят и чакат, ученическите формирования в гр. Кърджали и Кърджалийска област, Смолян и Смолянска област и Благоевградска област и редица още други такива формирования, които трябва да намерят своето място и да се популяризира тяхната дейност и то, връщам се към водещия, много моля извадете нашия договор с вас и нека филмите да намерят място в Военния телевизионен канал и да бъдат дадени на Националната телевизия, спомнете си, ние имахме с вас по 2-3 филма на месец стигнахме, за съвместната военно патриотична дейност на Военния телевизионен канал и тук отварям една скоба да спрем с оправданието, че нямаме телевизионни камери, не можем да правим филми. Съюзът е готов да си продължи тази практика с Министерството на отбраната и най- вече с Военния телевизионен канал да изработваме такива филми. Също така и вестник „Българска армия“ , може би трябва да се намери отделна страница, както този въпрос трябва да намери отражение там. На трето място – най- оптимално използване на тези финансови организационни възможности , които бяха изразени в програмата, най- оптимално като се направят такива регламентиращи документи, които да не допуснат тяхното разхищаване. Дали това ще бъде по места чрез секторите или централизирано и мисля че това ние в най- скоро време тук централизирано тези въпроси трябва да ги обсъдим с отделните дирекции и агенции. На четвърто място- укрепването на връзките не само в училищата и отделно ВУЗовете, а между тях. Нашата практика в Смолянски и Кърджали окръг показва много добри резултати между студентите и учениците от средните училища и това нещо да намери израз в срещи, беседи и разговори както между самите тях , така и с участието на военно патриотичните организации и активното, не казвам намеса, а активното ръководство на представителите на военните окръжия и представителите на Агенция военни клубове и военно почивно дело по места, особено по

Гарнизонните военни клубове. На четвърто място- считам, че трябва да се потърси място, чрез Министерството на образованието , да се направи така, че часовете, някои практически мероприятия по патриотично възпитание да намерят място в учебните програми на училищата и университета. Неприятно ми беше преди 15 дни да чуя нашите ветерани, на 4 училища в столицата, когато споделиха за началото на Втората световна война, имаше мероприятия за Ленинградската обсада, не се знае абсолютно нищо, не говоря за Ленинград, говоря по отношение на Втората световна война, и те много така, как да ви кажа с известна тъга са констатирани това нещо. Ние виждаме, ръководството на Съюза виждаме, че там в тези програми трябва да се направи всичко възможно от Министерството на отбраната и Министерството на образованието да намерят някои практически такива мероприятия, в учебните часове на тези училища. Вие го засегнахте този въпрос за кампанийността и самоцелността, за да могат да се обхванат повече хора. Изразявам готовността на организацията, която представлявам и ръководя, вие изразихте там две хиляди и колко, във всичките тези 262 общини на територията на страната, организацията е готова съвместно с местните административни власти да изпълняваме тази програма, която беше съобщена от г-н Николов, това което Вие казахте да го регламентираме с всички документи и сме готови да бъде изпълнена изцяло и най- вече да въведем това младо поколение в две събития, които ни предстоят през тази година това са началото на 70 години от края на Втората световна война и началото на Първата световна война. В това число ние сме готови и вече сме се включили в международните мероприятия, както в балканския регион, така и в Европа. И сме готови с всички останали военно патриотични организации под ръководството на Министерството да участваме най- активно в тези мероприятия. Благодаря.

Водещ: Благодаря ген. Топалов. Още веднъж се налага да напомня, че съгласно регламента е редно да се вмъкваме така да се каже в тези 5 минути , отредено за всички време. Предоставям пак със същия призив думата на следващия участник – ген. лейтенант Кирил Цветков- Асоциация на сухопътните войски на България.

ген. лейтенант Кирил Цветков: Благодаря. Аз съм и председател на Обществения съвет по въпросите на отбраната, където са 28 организации, тоест всичките тук с малки изключения са в състава на тези организации, които са приели този Обществен съвет. Искам да Ви поздравя г-н Министър с темата, която сте на тази кръгла маса или на този съвет, защото мислехме, че темата за Военно патриотичното възпитание през последните години беше дело само на военно патриотичните организации, без участието на абсолютно никакви институции и средства за масово осведомяване. Не искам да напомям срамното нещо при честванете на 90 годишнината от Балканските войни, когато ръководството беше връчено на МВР да ни организира как да чествуваме 90 години от Балканската война, най-победоносната и справедлива война, която сме водили в нашата история, но както и да е след това всичко влезе в нормалния си ред. Искам да благодаря за Вашето встъпление и за програмата на г-н Николов, която беше, най- после разбрахме,че

има и Министерство на отбраната и Изпълнителна агенция военни клубове и информация, които ще помагат във военно патриотичната дейност. Не искам да казвам колко писма съм написал, защото са много писмата, не искам да говоря с какви мъки ние провеждаме наши мероприятия, как издаваме ние книги. Трудно ни е да влезем в рамките както каза г-н Николов, в първата зона до 45 хил. лв. са национални проекти, защото само една книга от алманаха, която издаваме е 45 хил. лв., трябва да издадем 14 книги само от туй, 3 от история на сухопътните войски и 2 от военно историческа енциклопедия, в рамките на 6 години. Трудно ни е, събираме спонсори, малко са българите, но искам да ви обърна внимание на всички в каква обстановка провеждаме тази военно патриотична дейност, защото 2 млн. от младите българи ги няма вече в България, а тук в момента за съжаление са 2, 2 млн. пенсионери, 1,2 млн. роми, 800 хил. турци. Значи нещата трябва да бъдат не така както до сега сме провеждали, а трябва да бъде развърната на тази програма да обхване точно тези, защото ние изпускаме младите хора. А къде са младите хора, дами и господа, младите хора са в университетите, те са в училищата, те са в армията, те са в полицията, те са в службите за сигурност, които като институции са длъжни да работят за патриотичното и военно патриотичното възпитание, за съжаление не се наблюдава такова желание да се работи, медиите също са заинтересовани да работят за военно патриотичното и патриотично възпитание, но ние забелязваме, че те пък въобще не обръщат никакво внимание на тези дори и честванията, които провеждаме. Най-бележитите неща, които бяха от плана за действие за честване на Балканските войни, в телевизиите се отразяваха в рамките на 5- 10 сек., останалото 20 мин. беше само пошлост, простотии дето стават в България и тъй нататък, а ако те не намерят място става страшно. Става въпрос за младите хора, които постъпват в казармата, защото кой ги обучава тях на военна история, кой ги обучава тях да бъдат българи и да защитават каузата на България. Тези хора не са учили нито военна история, сержантите и войниците, в програмите им няма никакви теми, които са по военно патриотичното възпитание, ние нямаме достъп до тях да им помагаме, те даже не желаят да участват в мероприятията, които организираме. Не искам да напомням 135 години от създаването на сухопътни войски и армията как чествахме, едва събрахме там по заповед няколко души, които ги изпрати началник щаба на сухопътните войски за да честваме 135 години от създаването на сухопътни войски и българската армия. Така че същото се отнася за другите министерства и подкрепям това, което каза ген. Топалов, че те трябва да си променят политиката, понеже патриотичното и военно патриотичното възпитание, целите програми за обучения на хора за образование, няма да имаме никакъв успех, а там започва всичко. Нужна е държавна политика за съхранение на нашата национална идентичност, ние сме загниваща и изчезваща нация и хората с право ни слагат в тази група. Искам да кажа, че на 22 април, тук в тази зала едно писмо съм изпратил вече до вас, да се разреши, тук ще бъде проведена Национална кръгла маса с тема „Националната идентичност и патриотичното възпитание в глобализиращия се свят. Проблеми и решения.“ Ще участват най- видните учени, които има по тази област и невероятен ще бъде под, още не сме получили вече съгласие, от единия сме получили-

председателят на БАН, другият- вицепрезидентът на Република България, за да може да ги хванем и тях, като прелюдие към Национална кръгла маса, където да се обсъдят националните приоритети, да се набележи програма, как да излезем от тази криза, която вече 25 години ни мъчи. Проблемът за патриотичното възпитание, за националната идентичност, забележете, не е стоял в цялата история на България, сега стои при 25 години демократично развитие, което е срамно за всички нас. (ген. Цветков, налага се да напомня, че времето Ви изтече) Вече свършвам. Ние работим по много теми, 7 програми и всичките са военно патриотични ,които работи Асоциацията на сухопътните войски, участват в Национален екологичен фестивал „Зелената България и моят роден град“, 60-70 държави участват с десетки филми, награждаваме филми, провеждаме конкурси с децата. Не искам да споменавам тук, друг ще се изкаже за инициативата на 12 организации „Една детска сълза- една молитва“, 12 организации ние сме се подписали под този меморандум, досега са проведени 260 мероприятия и на 3 март децата ще поздравят детските състави, Софийската общественост и нас в концертната зала, ако разрешите ползването на залата за този концерт. Освен това работим по алманах на сухопътните войски и история на сухопътните войски, том I ще излезе след 2 месеца, том II ще излезе до края на годината. Просто не ни достигат сили и ако ни остави г-н Министър само още 10 секунди, военно-историческото наследство да бъде организирано не само от Националния военно-исторически музей, а да бъде дело на Министерството на отбраната и става по отбраната ние рискуваме да изгубим поредните 100 години от съществуването на България и на българската армия, защото никой не обработва материалите от 9 септември до сега. Благодаря за вниманието.

Министър Найденов: Преди да преминем към изказването на следващия, който се е записал искам само да кажа, че знаете, че има смяна в ръководството на военните медии. Тук е цялото ръководство на новия информационен център, който включва Военен канал, вестник „Българска армия“ и военната киностудия и това е вече структура, която не е в рамките на Изпълнителната агенция военни клубове и военно-почивно дело, а е структура на пряко мое подчинение. Второ- програмата, която коментира г-н Николов е изцяло наш продукт, проектно финансиране, тъкмо с насоченост към военно патриотичното възпитание, родолюбието и разбира се представянето на военната история, включително с възможностите да бъдат привлечени като съизпълнители в различните проекти неправителствените организации и военно патриотичните съюзи. И трето- използвам случая да кажа, че тук е и ръководството на вече новата дирекция в Министерството на отбраната – социална политика, с нейният ръководител полк. Милин и познавате г-н Икономов като началник на отдел, той е вече заместник директор на тази дирекция.

Водещ: Представяме следващият по реда на записване за представяне на становище. Това са господата Петър Велчев и Манол Тенчев от Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите. Заповядайте

Петър Велчев: Благодаря Ви. Г-н Министър, войни на България, обръщам се така винаги, защото в крайна сметка всички сме войни, независимо от това военни, офицери, сержанти и т.н. дайте да спрем и да говорим офицери и да не даваме съответните градации във военната структура. Вие г-н Министър, в смисъл, ние сме дали нашето становище, то е доста дългичко, доста неща се казаха тук, г-н генерал не се усмихвайте, ще кажа нещо, ако беше казал какво точно даваше на Министъра и той градираше в тази степен, можеше да включим и други неща. Сега, вие говорихте за хилядолетната история на България, аз бих се спрял върху последните 135 години от нея и бих ви посочил, че това военно строителство, което имаше в България беше разрушено през последните 23 години, така ли е, г-н Генерал? Нямаме военно строителство и именно затова ние сме на това дередже. В началото на нашето становище ние сме посочили, че абдикирането на държавата, това което споменаха тук и голяма част от преждеговориците, от националната сигурност и въобще от военно патриотичното възпитание ни доведе до това положение и пак се връщам на моя стайл лайт мотив, премахването през 2007 г. на наборната армия. Нека да не бъде наборна, нека да бъде доброволна и каквато искате да бъде, но ако ние не си кажем грешките, г-н Министър, Вие миналия път ми казахте, че сте в основата на кадровата и т.н., признат грях, половин грях, г-н Министър, тогава Ви го казах и сега Ви го казвам, значи имаме грехове и трябва да си ги признаем и трябва да работим върху възстановяването на това, което е страната ни, защото ние в този момент няма да намесваме бежанци и т.н., защото вчера бяхме на една среща, която беше много силна и г-н Янков съвсем точно каза, че нямаме отбрана, нали така беше ако си спомням и въобще нещата в тази степен бяха в този порядък. Ние в началото на нашето становище сме обърнали внимание на униформите, които са много важна част, не виждам униформени сред нас, тоест, извинявайте г-н полковник и другия полковник, но когато говорим за военно патриотично възпитание, там трябваше да стои някой от генералния щаб на Българската армия, така си мисля аз, за мен той е винаги генерален щаб, няма щаб, няма да си говорим смешни работи от гледна точка на военното строителство, за съжаление е точно така и това е много важно да се погледне какво правят нашите съседи и в какво състояние са те и като минете границата на България, веднага виждате военни поделения, веднага виждате военни и то оприятни. Няма да говоря, че нашите колеги се събличат, ще прочетете с кого в Министерството на отбраната и се преобличат, такова чудо не може да има. Говорихме и за това, което касае идентичността на запасния, на военния, ние винаги сме искали и продължаваме да поддържаме, че на важни събития или каквото и да е, всички запасни или всеки от нас, който има униформа трябва да излезе с нея. Така ли е, така е. аз си мисля, че в това отношение трябва да се води такава политика, да не говорим и за знаците, които тук и г-н Тенчев до мен и ние като съюз сме казали, кои запасни, с какви знаци трябва да излизат, защото в крайна сметка отиваме към глобализма, една смешна история, и интернационализма, защото те са все на изъм, съжالياвам че го казвам, но ние така подвеждайки се по тези две неща интернационализъм и глобализъм я доведохме до този момент. Защо такива наши приятелски държави в НАТО като Щатите,

Великобритания, Франция и Германия, да не говорим за Русия, Израел и т.н. глобализмът не важи? Помислете си малко.

Водещ: г-н Велчев, изминаха 5 минути. (Да, благодаря Ви. Само да кажа още нещо) няма такава възможност. Може да си депозирате становището и то ще бъде разпространено до всички участници в Обществения съвет.(Да, разбирам) още веднъж, призив към всички(призива е, да, зная, няма да спорим, само ако млъкнете още малко, ще кажа две думи и приключвам. Защото ние имаме още една трета годишнина г-н Генерал, 100 години на Съюза на военнопострадалите и военнопострадалите, това е много важно нещо, защото ние сме уникална организация, създали сме се такава и продължаваме да бъдем такава, военнопострадали и военнопострадали. През всичките тези две години, през които ние ще отидем към нашата 100 годишнина, миналата година направихме 100 години на Дружеството „Военнопострадал“, което е рожба на Балканските войни, 100 години и имаме един девиз. Радвам се, че във фона на нещата, които говорим тук и с които Вие започнахте, и г-н Николов и господата генерали, искам да подаря нашият девиз и ще вървим с него напред и ще Ви го подаря, защото съм Ви го подарявал, г-н Министър на Вас, ще го подаря на дамата) Благодаря Ви за разбирането, което проявихте. Продължаваме нататък с Борис Николов – Съюз на военнопострадалните кооперации в България.

Борис Николов: Уважаеми г-н Министър, уважаеми дами и господа. Съгласно предварителното задание от Вас с писмо от 28.01.2014 г. заседание на Обществения съвет по организация за военно патриотично образование на младите хора в България, е невъзможно изказването да се позиционира в рамките на 5 минути. За целта ще изпратим всички мероприятия и дейности, проведени от Съюза на военнопострадалните кооперации и по инициативата „Една детска сълза“, в писмен вид. След подписването на меморандума на инициативата „Една детска сълза- една молитва“ и под егидата на този документ, както се казва, моля да се има предвид, че меморандумът е преподписан и от други родолюбиви организации и вече работи в национално ниво. Те включват две академии – БАН и международната академия по българистика и иновации, Българският туристически съюз, КТ Подкрепа, Съюзът и организации на композитори и журналисти, читалища, оперни състави, фолклорни и рок формации. Активирани са всички училища и детски градини, в рамките на Република България. По точка първа, касаеща нашата идентичност и патриотизмът на нашите деца, са проведени последователни, активни мероприятия в рамките на 6 години. Имаме завършени проекти с крайни резултати и предоставяме на Министерството на отбраната под формата на официални писма, по повод искането за патронаж на инициативата, която не се състоя, г-н Министър. По точка втора- имаме проведени мероприятия, предоставени в писмо на Министерството на отбраната и на Министерски съвет като е изведена значимостта за националната сигурност като качество, лидерство, дисциплина, самодисциплина, значението на патриотизма за социализирането на отделните общности под знака на единението и понятието „български граждани“ .

нашето мнение е ,че военно патриотичното възпитание е лакмусът за здравината на нацията. Правилният подход би дал възможности за проверка на подрастващото поколение от зависимости. Особен бич на глобализациите и обезличител на духовните, материалните и патриотични качества, необходими за всяка една нация и държава. По точка трета- сегашните профилирани 10 часа е отбиване на номера на чиновническото общество. МОН е съхранител и фактурен усвоител на целеви средства, които ако се активират в полза роду, а не в петзвездни семинари и безсмислени обучения, могат да дадат съществен принос в душите и сърцата на бъдещата нация. По точка четвърта-

В изложеното от нас писмо сме посочили и други, които участват, но има държавни структури или инструменти, които са ресурс, който се загробва и тежи на бюджета на РБ, а в родолюбивата дейност е безценен. Има го ресурсът, ние сме проверили. По това отношение така наречените скаутски лагери и лагери за придобиване на умения, те не са доброволчески, а комерчески структури, струващи за седмица 500-600, 800 лв. за участник, което прави невъзможно участието над 80% от децата в такива мероприятия. Самите зелени училища бяха тотално комерсиализирани с хотелски транспорт и какви ли не още плащания. Патриотизмът няма цена, самоопределението, че си българин също да не говорим за традициите, духовността, социализирането и като краен ефект националната сигурност. Защо при наличието на вестници, телевизионен канал не се извеждат описите в тези насоки Стралджа, Панагюрище, Варна и други клубове и подразделения, които работят с деца? Аз като координатор по меморандум една детска сълза една молитва, обединяващ дейността в насоките патриотична и духовна защита на децата нямам достъп, камо ли координация с МО, по така срамно наболялите въпроси. само за един месец и половина са проведени в страната над 250 мероприятия по темите касаещи нашето събиране. Сега започвам организация за 3ти март в област Перник, в която имаме подписан договор, включва 10 хил. деца ще участват в турнири, концерти и конкурси, посветени на тази дата. Не е важно защитата на егото на хората, които го правят, но е много важно какво ще оставим и какъв огън ще запалим в душите и сърцата на децата ни. Такъв договор е подписан и със Смолянска област. Предстои

Водещ: Г-н Николов Благодаря Ви, Вашето становище ще бъде разпространено. Не веднъж се каза на всички членове на Обществения съвет просто изтекоха 5те минути. Трябва да се спазва от тук нататък този регламент. Продължаваме с полковник Марин Калункин от Съюза на ветераните от войните.

Марин Калункин: Проблемът за военно патриотичното възпитание може би най-непосредствено засяга ветераните от войните. За тях той не е теоретично понятие, те са се срещали със смъртта заради България, те помнят своите другари, с които са разделени на фронта и затова при тях любовта към родината е най-силна и те се стремят да я предадат особено на младите хора. Ветераните изхождат от разбирането, че където се намират

нашите съграждани трябва да живеят със самочувствието на българи, българско национално самочувствие. Затова в тази връзка отделяме особено внимание на военната ни история. Тук ще се спра само на някои моменти. Нас ни тревожи твърде много фалшифицирането което се прави на Втората световна война и българското участие в тази война. Ние сме категорични, че тя трябва да получи обективна оценка от национални позиции на основата на всички документи. В училищата тя се изучава 1 час и в учебниците основно е посочено негативното за тази война. Какво прави съюза? Създава условия за изясняване на тези проблеми, издава подготвени книги в тази връзка от български учени, писатели, поети, ветерани, в това число и от ученици, които работят. Ето книгите. Вие ги знаете, който желае може да ги види. На следващо място организираме национални конкурси за ученическо творчество. Последните няколко години организирахме два конкурса заедно с Министерството на образованието, с всички структури на Министерството на образованието. Единият беше за Втората световна война, вторият за Балканската война. В двата конкурса участваха над 6 хил. ученици от цялата страна. Всички те получиха удостоверения, дипломи, грамоти и награди, а 100 ученика заедно с 30 учители и 10 ветерани преведохме по бойния път на българската армия в Македония и Сърбия. Интересно е, че на Страцин всички присъстващи сложиха по 2 карамфила, на земята, на тревата, на поляната, тъй като там няма паметник, никакъв знак няма и там на място учениците написаха едно обръщение до правителствата на двете страни Македония и България с молба колкото е възможно по-бързо да се направи паметник там. Вторият конкурс беше отчетен на родопската Шипка Полковник Серафимово. Интересно е отношението на учениците към своите прадеди, те търсят именно своите корени във войните. Част от техните материали са написани в отделни книги. Интересни са пътуващите семинари с ученици. Как се организират е отделен въпрос. Искам само това да ви спомена, че в един такъв семинар в Харкан, Унгария, в българското гробище една ученичка, 11ти клас от Горна Оряховица, изведнъж извика: „Намерих моя працядо!“ и се разплака. Там е убит, там е погребан, но до сега там никой не беше ходил от семейството. След това разговорите бяха все в това направление- силно въздействащи. Срещите на учениците, които се организират с ветераните са много силни, тук военните клубове твърде много помагат на ветераните. Прави впечатление големият интерес. Слушат, внимават, питат. По- нататък и други неща се провеждат. Искам само да ви кажа, че учениците изразяват своето отношение. Ще прочета това: „Смятам, че е важно да съхраним силата, вярата на българските войни, като завет, като огън, който не само ще сгръва сърцата ни, но и ще осветлява нашето бъдеще“, Антоанета Каменова, 10ти клас го е написала. Искам също в заключение да ви кажа, че в резултат на контактите, които имат ветераните, учениците, студенти вече в чужбина търсят ветераните да им разкажат нещо по- интересно за войните, за да могат те да го разкажат на своите колеги в чужбина и да се гордеят. Мисля че в предстоящите години, за което стана дума позволяват в това отношение да работим още по-активно. Завърших.

Водещ: Благодаря Ви, най- вече за вашата коректност като времетраене. Тъй като прояви желание и помоли един от вашите колеги, участници в съвета да му се даде думата малко по- рано, отколкото е определено по неговия ред, нека да попитаме останалите участници дали възразяват, дали имат нещо против. Добре, г-н Георгиев със съгласието на Вашите колеги можете да изразите Вашето становище, само да кажа Йордан Георгиев Авиотех консулт ЕООД

Йордан Георгиев: Благодаря на всички присъстващи на този съвет. Уважаеми г-н Министър, уважаеми генерали, уважаеми дами и господа. Аз самият съм рожба на военно патриотичното възпитание, защото от 15 годишен съм в армията. Минал съм през всички степени, специализирах в три направления- авиацията, въздушният транспорт, управление на стопанството, бизнес администрацията и авиационното право. В тази насока аз бих искал да предложа съвсем накратко някои неща, които смятам , че за военнопатриотичното възпитание е особено важно. Първото нещо , обръщам се към министър Найденов, той чрез партията която представлява да намерят политическа воля, това което е изтрито от нашето образование, от военното обучение, да бъде възстановено, тоест в средното образование това да бъде задължително. Второто нещо, да бъде възстановена и военната служба на младите хора от 6 до 9 месеца. В много страни членки на ЕС това го има. Аз съм работил в Испания, Германия, Англия, Франция, Южна Америка и това което се случва, освен разрушение няма нищо друго и ликвидация. Ние трябва да възстановим вярата на българина. Той да повярва във вас политиците, за да може това за което с вас тук сме се събрали да стане реално. Другото което бих желал е да намерите пак воля, тези господа които преди малко говориха за военнопатриотичното възпитание, това да стане предмет в средните училища, висшите училища, нормативно. Четвъртият елемент- публично-частното партньорство, това е задължително условие, за да има икономика. Публично- частното партньорство е моторът, 80% в развитите страни. То подпомага публичните бюджети, има съвместимост между държавното и гражданското общество, взаимно се контролират и средствата правилно се разходват, корупцията се ограничава. Това е публично-частното партньорство. При нас, за съжаление едва миналата година този закон влезе в сила. Завърших.

Водещ: Благодаря Ви за този конструктивизъм. Нека да продължим да спазваме реда. Покана към Георги Пешев от Асоциацията на информационните и комуникационни специалисти за представяне на становище на организацията.

Георги Пешев: Благодаря Ви. Господин Министър пределно ясно е, че тук е пълно с корифеи на тема национална сигурност и отбрана. Каквото и да си говорим няма да си

кажем новина според мен. Нашата асоциация я създадохме в средата на 2009 година и като се огледахме вътре е пълно с възпитаници на това равнище. Всички сме пенсионери вътре, много можем, много знаем и военнопатриотичното възпитание ни е пределно ясно. Млади хора не знам , ако има 20 човека, добре, ние сме над 500-600 физически и юридически лица. Затова се напънахме и пузнахме в началото на 2012 един сайт, кръстихме го „решение за сигурност 21“ не е отворен, през нас минават материалите, които качваме на сайта, но всеки може да предлага и да ги качваме, ако ние решим. Първоначалната идея да наливаме в главата на хората възпитателни изречения отпадна. Взехме да търсим повече примери. Не смятам, че сме върхът на сайтовете, нито имаме шанс скоро да влезем в топ 100 на сайтовете, работещи за сигурността, но мага да се похваля, че вече имаме над 300 човека, които не са толкова свързани с армията и с пенсионерите, но проявяват значим интерес към тази тема. За изминалия период, хората, които се сприятелиха със сайта, понеже той е затворен, не е като останалите отбрана или бан.бг са около 2000. Говоря за период от 12 месеца. Бяхме много приятно изненадани, че около 300 човека които реално работят или са студенти в чужбина също пожелаха да се сприятелят с нашия сайт. Констатирахме, че тези хора са сравнително млади и нямат военно патриотично възпитание като това до 90та година, но на въпросът имат ли националното знаме почти всички казаха, че си го носят. Аз живея в блок 14 етажен 67 апартамента предимно военни. В момента имаме точно две знамена- български, но всички сме корифеи на военнопатриотичното възпитание в този блок. Тоест искам да ви кажа, че в младите хора, независимо дали са получили от нас образователен ценз, патриотичното възпитание на лице , а темата за армията и всичко останало, свързано с нея, страшно много ги интересува, а тя трябва да бъде поднесена по един интересен начин. Благодаря. Ние ще продължим да работим нашата надежда е тази година тези 2000 привърженици да станат 4000. Дано успеем, но нищо не се знае.

Водещ: Благодаря Ви г-н Пешев. Има думата Петър Страмчевски- Асоциация на възпитаниците на морското училище.

Петър Страмчевски: Уважаеми г-н Министър, уважаеми колеги, Асоциацията на възпитаниците на морското училище напълно споделя важността на военнопатриотичното възпитание. Формите на нашата работа съвпадат до голяма степен с тези, които бяха изредени от другите военнопатриотични организации и аз няма да ги повтарям. Следва да призная, че нашата организация далеч не е водеща в тази сфера, но ние се стремим да даваме нашия скромнен принос. На днешното съвещание аз съм силно впечатлен от решимостта на ръководството на Министерството на отбраната да даде нов мощен импулс на военно патриотичното възпитание и тази решимост е подкрепена с нови идеи, с нови организационни структури, с ново кадрово попълнение и нови ресурси. Министерство на

отбраната подава ръка в този момент към неправителствени организации, които имат богат опит, практика, история в тази дейност и аз считам, че едно такова сътрудничество в настоящия момент има всички основания да даде плодове. Особено бях впечатлен от това, че интересът сред младежта да се обучава по военните въпроси нараства и желанието на учебните заведения да водят такава подготовка също нараства. Имам едно конкретно предложение. Беше казано, че в разработването на плановете, програмите ще участват и неправителствени организации, когато плановете за обучение военнопатриотично обучение и възпитание са готови очаквам те да бъдат разпределени между военнопатриотичните организации и тогава организациите да предложат по конкретни теми, по конкретни занятия, да излъчат свои представители. Не говоря тук за щатни постоянни преподаватели, а по конкретни въпроси, конкретни занятия, конкретна тема. Какво имам предвид: когато преди 40 години аз се обучавах във Военноморската академия в Съветския съюз, болшинството от нашите преподаватели бяха живи участници във войната и изнасяйки своите лекции те се отклоняваха много често от учебния план и разказваха епизоди, в които те са били лични участници. Това има изключително силно въздействие върху слушателите. Спомням си нашия преподавател по оръжия за масово поразяване, той говореше с голяма мъка, защото при практическа работа с бойни отровни вещества се беше отровил със задушлив боен газ и той с голяма мъка говореше, но едва ли ние сме слушали друг наш преподавател с такова внимание какво той ни говори. Мисля, че ако днешната младеж, излъчени от нас участници във войната ние имаме такъв до мен капитан Иля, участници в рисковани операции на българската армия в мирно време, имаме такива сред нас, участници в рисковани операции на българските специални служби в мирно време, ние имаме такива сред нас, ако тези хора се изправят пред младежите въздействието им както по конкретната практическа тема, така и емоционално и възпитателно би било много голямо. Завършвам. Благодаря

Водещ: Благодаря Ви г-н Страмчевски. Следвият по реда на изказващите се е г-н Константин Зографов от АВСЕА интернешанъл източно европейски регион. Заповядайте.

Константин Зографов: Благодаря. Г-н Министър, господа генерали и офицери, адмирали, дами и господа. Когато беше обявена темата, за мен беше малко трудно да фокусирам значението, което може да има една международна, неправителствена, професионална организация, каквато е АВСЕА, по отношение на патриотизма, но тъй като разбирането, модерното за патриотизъм не е свързано само с историята, затова реших, че всъщност приносът, който може да даде една такава организация за патриотичното и военно възпитание това е приносът, който дава в интерес на националната и глобална сигурност от една страна и второ с ориентацията, която можем да имаме към бъдещето, защото именно чрез новите технологии, с новите възможности ние можем да осигурим и

да гарантираме това патриотично и военно възпитание. С какво световната асоциация за военни комуникации и електроника АВСЕА има опит и може да допринесе? Има опит в тази област вече над 70 години и областите , в които се осигурява такова съдействие в световен мащаб, това е чрез образователната фондация на АВСЕА, която гарантира подпомагането на теми, които са свързани със сигурността и информационните технологии, на второ място това са студентските клубове, които се организират към секциите на АВСЕА, в Европа има вече създадени около 12 такива клуба, към военните академии, към академиите в сигурност, говоря в Гърция, Чехия, Словакия. Такава инициатива вече имаме и в България подета и се надявам тя да бъде реализирана и да имаме такива клубове , може би при официалното посещение на президента на АВСЕА интернешанъл Кейн Шнайдер през месец март, края на месец март, тогава да отбележим и създаването на първия такъв клуб на АВСЕА , който дава възможност за участие на специалисти в областта на сигурността на международни конференции, представяне на наши разработки. Другото нещо, с което ние допринасяме за издигане на авторитета, защото именно авторитетът на нашите млади кадри той е изразът на този патриотизъм в международен мащаб , това са наградите млад авсеанец, имаме носители такива, бих споменал дори зам. министър на отбраната в миналото Велизар Шаламанов, един от първите носители на тази награда, имаме и други такива. Ежегодно се връчват на градите на Военна академия и на Националният военен университет „Васил Левски“ на отличниците в областта на информационните и комуникационни технологии и в областта на подпомагане на образованието в областта на информационните и комуникационни технологии има програми които гарантират дофинансиране в областта на математиката и информационните технологии до 1000 \$ на училища, които се занимават с тези области, като могат да се прилагат и такива патриотични инициативи, като конкурси по информационна технология, игри, които са свързани с патриотични теми , знаете колко обичат младите хора бойните игри, военните игри , така че насочеността, която ние можем да осигурим е именно в тази патриотична насока. И в тази връзка искам да кажа, че реално в детайли възможността която можем да подпомагаме такива теми или теми, които представляват интерес има възможност да обсъдим при посещението на Кен Шнайдер в България в края на март месец и с генералния мениджър за Европа ген. Петър Трехел от бърндесфера, които имат много богат опит в тази област, се надявам да бъдем полезни, както вече 21 години го правим по отношение на модернизацията на българската армия. Може да разчитате на нас. Благодаря ви!

Водещ: Благодаря Ви г-н Зографов имат думата Стилиян Иванов и Гергана Димитрова от Фондация за подпомагане жертви на престъпления и борба с корупцията. Отсъства. Разбрах, благодаря Ви. Следващият по ред е Българска Авиационна Асоциация. Само ще Ви помоля да се представите като представляващ тази организация.

Благодаря Ви. Уважаеми г-н Министър , мили дами , гости, уважаеми колеги. Българската авиационна асоциация е неправителствена организация, на която аз Ангел Георгиев, полковник от резерва, съм председател, приветства инициативата на Министерство на отбраната за определяне на темата, което се налага не само от нейната актуалност , а от излизане на едно по- високо ниво. За да говорим за военно патриотично възпитание ние първо трябва да вдигнем нивото на патриотичното възпитание, а това може да стане с инициативи, с които ние запознаваме младото поколение с нашата славна история, а до колко нашият принос на нашата асоциация, нашите колеги споделиха, че няма млади хора на мероприятията. Тогава ние направихме друго Българската авиационна асоциация отиде при младите чрез съдействието на Министерството на образованието и във връзка с честването на 100 годишнината от Балканската война, където България използва за първи път на европейски театър на военните действия самолетът, като бойно средство на военните полета, българинът е пионер в няколко области в авиацията, то изготвихме кратка история на Военната авиация и още веднъж благодарение на съдействие на Министерство на образованието то е изпратено до всички училища по съвременната комуникативна мрежа. Класните ръководители, преподавателите по история, не само там където има гарнизони, а и на места където чувстват, че българщината е в дефицит организираха открити часове именно за българската авиация , военна авиация и нейното първо участие в Балканската война. Но аз мисля,че нашата среща и нашият съвет ще има по-голяма стойност ако не правим отчет кой какво е направил и кой колко е велик, а ако може и е наложително Министерство на отбраната както е инициатор на днешното заседание да бъде инициатор на държавна политика за запазване на българската идентичност, защото тя ще бъде изворът и на по- нататъшното наше патриотично възпитание и военно патриотичното възпитание. Когато се спомена за държавно- частното партньорство , когато българските фирми, които произвеждат специална продукция, те са снабдителите на българската армия и когато нашата действителност е действителност на героични постъпки, които освен в исторически план, което оказва, би трябвало да окажем съдействие на министерството на отбраната да увеличим бройката на часовете по изучаване на българската история и съответно ангажиране на нашата военна академия с разпространяването на нашата военна история. Тогава считаме ние, че може да има действително едно патриотично военно възпитание, което да запазва българската идентичност и да възпитава младото поколение на родолюбие в сегашната глобализация. Нали за да привлечем младите трябва не само да им говорим за това, което е минало, но трябва да им кажем за нашето настояще и затова ми позволете като представител на Българската авиационна асоциация да благодаря на ръководството на Министерството на отбраната, затова че за първи път от толкова години то направи своите постъпки , за да може да се възстанови летателната годност на част от нашите въздухоплавателни средства, на военните самолети , защото какво военно патриотично възпитание можем да правим , когато на откритите врати, браво на ръководството на командването на военно въздушните сили, на откритите врати на 1 юни,

на 16 октомври идват, обаче самолетите са на земята, така че още веднъж благодарим, тъй като вашата работа г-н Министър е основа за нашата военно патриотична дейност. Благодаря ви на всички колеги. Желая ви успех!

Водещ: Благодаря Ви и че бяхте и така конкретен. Следващият, който има думата за представяне на становище е г-н Граликов от АВСЕА. (едно изказване стига) Разбрах, продължаваме г- н Тодор Воденов дали е тук от синдикат отбрана? Предоставяме думата на ген. лейтенант от запаса Стоян Андреев от Националния институт за стратегически изследвания. Освен да дадем възможност за кратка дискусия по изказванията. Ген Бояджиев , заповядайте.

Ген. Бояджиев: тук съм не като генерал от резерва, а като зам председател на една от най- старите патриотични организации в България, Съюзът на тракийските дружества в България с 118 годишна история. Изцяло се солидаризирам с това, което каза министър Найденов, няма да правя изказване , а просто искам да кажа че между Съюзът на тракийските дружества и Министерство на отбраната винаги е имало едно подчертано сътрудничество. Само една от причините, нашият празник – денят на Тракия, 26 март е денят на падане на Одринската крепост и неминуемо този празник ние празнуваме заедно с военните сили на Република България. На всички нива имаме подчертано добро сътрудничество, ген. Топалов може да го потвърди, той е на всички наши тържества, министър Найденов, не само като министър, още като областен управител в Хасково и като депутат с няколко мандата в Народното събрание, е бил винаги с нас Тракийци, така че каузата ни е обща. Това което искам да кажа през пролетта на тази година предстои Конгрес на Тракийския Младежки съюз искам да Ви уверя г-н Министър и съм убеден, че нашите млади тракийци ще приемат между приоритетите на Тракийския младежки съюз да бъде и военно патриотичното образование и подготовка и възпитание, това е в разбирането на Съюза на Тракийските дружества, но съм убеден, че нашите млади тракийци с удоволствие ще приемат това като свой приоритет в своята работа и ще намерят съответно разбиране навсякъде по места, където те имат своите дружества с военно патриотичните организации там. Благодаря ви!

Министър Найденов: Само да кажа след финалните думи на ген. Бояджиев , че има една чудесна инициатива, която смятате да реализирате заедно с БАН – енциклопедия Тракия, можете да разчитате на подкрепа и от Министерството на отбраната.

Ген Бояджиев: благодаря Ви г- н Министър, работата по енциклопедията доста е напреднала . Имаме редица други проекти с Министерство на образованието, за увеличаване на часовете, за което говори ген. Топалов и редица други неща, така че имаме пълното разбиране с всички други институции, с които контактуваме. Благодаря Ви.

Водец: капитан Илиев изяви желание да се включи в дискусиата.

Кап. Илиев: Г-н Министър, господа офицери, колеги, рядко актуална тема. Поздравявам министерството, от дълги години разискваме нещо, което е толкова важно за българския народ. Някога триединието семейство, училище, войска бяха корените на нашето родолюбие, бяха корените, които възпитаваха не само младежта, но и обществото. Днес казармата я няма, това създаде голям вакуум, пропаст между войска и общество, обаче има войска която наистина трябва да знае добре се обучава да стреля, но още по-добре трябва да знае защо стреля и към къде стреля. Нашите цели, нашите идеали именно са насочени към това да възвърнем достойнството на българския офицер, на българската армия и те да бъдат уважавани от мало и голямо, да се тачат дедите, да се уважават героите, защото прахът на героите е създал нашето отечество. В училището-реформи, проблеми, малко в историята има моменти, свързани с героичните дела на българската армия, повече за боевете на Наполеон. Семейството – грижи, проблеми, почти компютри, телевизия, почти забравя за нашето героично минало, именно това е основата, към това ние трябва да насочим нашите колосални усилия- да обединим семейство, училище и армия, за да може патриотичното възпитание на нашата младеж да бъде на необходимата висота. Не може на един Богоявленски парад да има повече представителни части на войската и официални лица от гражданите, не може, когато се минава по улиците от войскава част да няма бойна стъпка и да не се пеят български, войнски, родолюбиви песни. Не е възможно учениците да научават от нашите джобни календарчета за 100 годишнината от Балканската война и да научават за генералите, които са участвали в тази война. Няма да говоря повече. Сега предстоят две знаменити годишнини 100 години от обявяването на Първата световна война и 75 години от обявяването на Втората световна война. Изправете г-н Министър, участниците от войната пред младежта, да разкажат за всичко онова което те са видели лице в лице със смъртта, да кажат, че трябва да има българска войска, но не трябва да има повече война. Благодаря!

Водец: Виждам само един желаещ. Заповядайте.

Нина Гергова: Благодаря. Уважаеми г- Министър, казвам се Нина Гергова от Гражданската инициатива за нов обществен договор. Аз наистина искрено Ви приветствам за тази инициатива, защото е крайно време наистина да се говори за българската армия. Доколкото си спомням нашата славна българска армия няма загубена битка на полето, за разлика ние губим дипломацията и вашата инициатива, която в момента сте направили, за въвеждане на военно обучение в училищата, заедно с културно-информационните центрове е много навременна и много полезна, аз бих допълнила само,

използвам че тук има от Министерството на образованието представители, приветствам тази инициатива и се присъединявам към мнението на другите, че наистина трябва да има задължително военно обучение и не по желание в определени часове и то да бъде нормативно. Имаме една голяма нужда от пренаписване на учебниците по история, защото те са толкова неразбираемо написани, че учениците въобще не учат българската история, да не кажем , че не познават българската история, освен това не правят посещения на нашите български светини, това което се правеше навремето в училищата и аз приветствам тук от Съюза на ветераните, което казаха, аз много добре си спомням нашите празници, които правеха по времето, когато аз бях ученичка, как ветерани обикаляха по училищата и разказваха история. Така че би трябвало сега да се възвърнат тези неща и този национален празник да се празнува така както трябва да се , да се слуша патриотична музика, да звучи отвсякъде, да се показват българските знамена, понеже тук се каза за българските знамена, аз си спомням, че тогава от всеки прозорец, във всеки вход, от блоковете имаше раздадени знамена, които се спускаха. Това в момента не съществува. Ако има някакъв такъв бюджет Министерство на отбраната , би било хубаво да се възвърне тази инициатива, наистина да бъде от българско производство, не китайските, защото в момента китайските знамена са завзели България, както и китайски мусталчета с розово масло, от което направо изпаднах в потрес. Също така би трябвало да се направят и някакви такива инициативи, аз знам , че много от вас тук са посещавали българските светини, но дори и българските военнослужещи половината от тях не са посетили дори Самуиловата крепост, нито са били на Марикостино където са войниците, лекувани от Самуил, така че би трябвало с тези културно- информационни центрове, ние бихме могли да помогнем за посещение на културно- исторически обекти, както за военнослужещите, така и за техните семейства, така и за ученици, защото много е важно да се познава нашата история , много е важно да се гордеем с нашата история и на живата история, защото има много живи участници, както в историята, така и в мирно време и е много добре да бъдат популяризирани тези неща, в училищата и културно-информационните центрове и не бих искала така да бъде крайна , но може би е време да се потърси отговорност на тези, които подписаха договорите за присъединяване към НАТО, в които беше нашата армия съсипана, намалена и нашата техника беше унищожена, нова техника беше унищожена. Може би трябва да се потърси отговорност на тези хора.

Водещ: Уважаеми участници в обществения съвет, може би е време вече да се ориентираме към завършека на това заседание. Нека преди това да чуем обобщението и заключителните думи от министър Ангел Найденов.

Министър Найденов: Уважаеми дами и господа, уважаеми ветерани, аз няма да скрия , че съм удовлетворен от тази дискусия. Имаше много ценни предложения, разбира се имаше и много разсъждения с болка и носталгия и имаше разбира се неща , с които аз лично не мога да се съглася, но това го оставяме настарни. По- важното е ,че се потвърди

първоначалното очакване за интерес към темата и съответно за възможността, в резултат на тази дискусия да се родят инициативи, които могат да бъдат реализирани чрез сътрудничеството между Министерството, нашите структури, въоръжените сили и военно патриотичните съюзи и неправителствените организации. Искам само да коментирам няколко неща, които ми направиха впечатление и за да няма недоразумения по това какво се приема и какво не се приема, разбира се ние ще прегледаме още един път много внимателно целия стенографски запис и съответно стенограмите, в резултат на тази дискусия, но бързам веднага да кажа, че съзирам натоваване на Министерството на отбраната със свръх очаквания. Ние сме част от държавата, но не можем да заместим като цяло държавата. Разбира се предложенията, които засягат съвместни инициативи с други ведомства, министерства, ще се опитаме да ги предложим на тяхното внимание и да търсим тяхната реализация, но сами разбирате, че ние все пак нямаме амбицията да реализираме всичко, което засяга възпитанието, патриотичното възпитание или да заместим преподаватели, семейство и други институции в страната. Благодаря на всички, които оцениха и оценяват усилията на Министерство на отбраната, за реализиране на друга политика, по отношение на възпитание, по отношение на социални ангажименти, разбира се по отношение на въоръжение, на техника. Всъщност г-н Вълчев, ако имаште възможност да присъствате на двудневния сбор на началника на отбраната, със сигурност нямаше да споделяте разбирането, че нямаме отбрана или че няма военно строителство, просто защото това не е вярно. Имаме армия и независимо от постоянния финансов недоимък, който съпровожда развитието на въоръжените ни сили, тя е в състояние да изпълни конституционните си задължения и съответно да бъде един от гарантите за сигурността, териториалната цялост и независимостта на страната. И още, да изпълнява задачите, които са възложени по трите мисии на въоръжените сили. Разбира се има задачи, по отношение на които българската армия реализира своите отговорности на ръба на критичния минимум. Има много отговорности, които се реализират включително с риск за самите военнослужещи, но аз имам всички основания да кажа, че в рамките на миналата година, в рамките на усилията от началото на тази година пречупваме негативната тенденция, включително по отношение на възстановяването на въоръжението и на техниката, с които разполага българската армия. Има много неща, за които българските граждани могат да се гордеят с българските въоръжени сили и с начина, по който българските военнослужещи изпълняват своите отговорности и на територията на страната и в операциите в мисиите зад граница, в които участваме и като страна и като армия. Имаше много предложения, свързани с въвеждането на задължително военно обучение и аз се опасявам, че понякога, използвайки определението военно обучение, разбираме различни неща. Аз разбира се няма да влизам във функциите и в отговорностите в Министерството на образованието и науката, да коментирам учебните програми. Мисля си, че сме направили една голяма крачка, чрез въвеждането на тези, вярно, ограничени като обем и съдържание часове е учебните програми и то в часа на класния, но това е все пак крачка към придобиване на определени познания и умения,

която силно се надявам ще разширяваме като обхват и като теми, които могат да бъдат разглеждани в тези часове. Вярно е, сега имаме по 5 часа в 9ти и 5 часа в 10ти клас, а 90 часа са в програмите, които са предвидени за висшите учебни заведения, които разбира се проявят интерес и където има разбира се решение на академичните съвети за въвеждане на тази подготовка. Аз съм имал възможност да разговарям с ученици в горните класове тогава, когато се обсъждаше въвеждането на професионална армия 2006, 2007 година и имаше много симптоматично отношение на учениците по въпроса за военното обучение, разбирано като часове плюс летни лагери с подготовка, включително и физическа, която да създава и да развива умения. Мнозинството от учениците, на въпроса „Вие съгласни ли сте за въвеждане в учебните програми?“ бяха против неговата задължителност и близо 100% за въвеждането му като свободно избираем предмет, с много класове, включително разбира се с моите колеги сме го разисквали тогава и в Комисията по отбрана и в Комисията по външна политика има достатъчно много свидетели на този тип нека да кажем проучване на мнения на анкетирани и това дава някаква надежда за възможностите за тези училища, които решат да въведат подобни форми на подготовка и на обучение, впрочем успехът на ученическите отряди е достатъчно показателен както и интересът към проявите, които те реализират и в Стрелча, и в Панагюрище, и в Кърджали и очевидно се разширява тази практика. Няма да се спирам на твърденията, тъй като не го виждам г-н Николов, но кратките ни разговори с представителите на дирекция социална политика показват, че г-н Николов има пълен неограничен достъп, нека така да се изразя до Министерството на отбраната, друг е въпросът, че аз не получих достатъчно аргументи защо да бъда патрон на тази инициатива, не че нещо ми пречи, но тъй като става дума за инициатива, която обхваща местни и регионални власти, обхваща структури, които са много по-различни от структурите, които са на подчинение на министъра на отбраната, очевидно очакванията са за по-друг патрон на тази инициатива, друг министър или друго лице в управлението на държавата, но разбира се ако идеята и очакванията са това да бъде министъра на отбраната, не бих отказал.